

tentam primam sententiam, altera non expectata, monasterium, habitumque deserit, obnoxium fieri poenis in apostatas sancitas: *Nos enim presentium tenore decernimus, ac sub poenis adversus apostatas sancitis districtè prohibemus, ne quis sub clypeo unica resolutionis, pro concessione restitutionis in integrum obtentæ, à Religiosis claustris migrare, multoque minus habitum Regularem deponere audeat, seu præsumat.* Illud in super supra inuimus ab eodem Concilio decretum fuisse, ut Regularis, qui non præobtentis facultatis litteris, sub obtentu confugiendi ad Superiores à suo conuertatur. In quo, ne putaret aliquis, sanctam Synodum oppresso abstulisse confugium ad Superiorem, à quo jus sibi reddendum exposcat, Doctores, & Congregationum quoque decreta in hoc conveniunt, ut à Concilio interdictus fuerit hujusmodi recursus; recurrens autem apostatarum poenis subjectus, si absque prævia facultate à claustris discedens, ad Superiorem arripit iter, quando recurrendi causa vel nulla, vel admodum levis affertur; nullatenus verò, cum vera, urgens, & gravioris momenti subest recurrendi occasio. Videatur Barbosa in cap. 4. n. 9. sess. 25. de Regularibus, & Monialibus. Optimè etiam rem pertractat versatissimus Ricciullus, Archiepiscopus Consentinus, de jure personarum extra Ecclesie gremium existentium lib. 8. cap. 2. n. 25. & seq. ubi, post accuratè discussum articulum, ita concludit: „Dicendum est ergo mentem Concilii fuisse, subtrahere Religiosis inanes affectatos, que prætextus, quibus subnixi sapissimè nonnulli, levissimis ex causis, conventu exhibeant; & quod in illis casibus intellexerit Religiosos esse puniendos, tamquam sui Ordini

„nis desertores, etiamsi recedant sub prætextu accedendi ad suos Superiores ad hoc, ut, quantum fieri possit, in proprio officio, & obedientia contineantur, & vagandi occasio ipsis auferatur.” Et recens Auctor Ferraris in sua Bibliotheca Canonica verb. *Apostasia*, num. 29. & seq. sedulo collegit quidquid fuerat in hanc rem ab Auctoribus scriptum, & à Congregationibus decretum. Denique, cum ex Theologorum, & Canonistarum sententia, apostasia sit criminosis recessus à Religione, & nemo re ipsa apostata fiat, nisi qui à claustris abscedat, animo derelinquendi religiosum statum; ex iis principiis nonnullæ proflexerunt quaestiones: ut, putà, an qui à claustris recedit, ut in aliam strictiorem vel laxiorem Religionem transeat, non præobtentia à Superioribus facultate, apostata dici debeat, cum is reverà Religiosæ vitæ propositum non deserat; an insuper tamquam apostata traduci valeat, qui procul quidem à claustris vagatur, sed Regularem retinet habitum, vel, si ipsum exiit, satis tamen apparet, id non ea mente ab eo fieri, ut Religioni perpetuò valedicat. De his, aliisque hujus generis controversiis plura disserit Theophilus Raynaudus tom. 17. in tractat. de apostasia à Religiosis Ordinibus pag. 5. & seq. Quò magis autem illæ delectant, dum penes Auctores subtiliter tractatæ leguntur, eò molestiores accidunt, dum pro occurrentium casuum necessitate definienda proponuntur; negotium enim faciunt Episcopis, eosque in duram adiungunt necessitatem tolerandi propriis diocesis fugitivos & apostatas, absque eo quod uti valeant remediis à Concilio Tridentino, & ab Apostolicis Constitutionibus sibi paratis. Quod cum seriò animadvertisset Congregatio

io Concilii Tridentini. Interpres sub Pontificatu Urbani VIII. ipso Pontificæ expressè annuente, inter cætera sub annum 1624. edita Decreta, hoc quoque inseruit: „Rursus statuit, ut fugitivi & apostatæ, sive habitum Regularem deferant, sive non, possint ac debeant ab Episcopo loci, ubi moram trahunt, in carceres conjici, ac Superioribus Regularibus consignari, secundum Regularia Instituta puniendi.” Ex quo sequitur, ut in praxi, & ad effectum, de quo agitur, apostata censi debeat Regularis, qui in claustris non degit, quique ab illis, non præobtentia à Superioribus venia, abscessit, vagaturque, sive Religiosa indumenta gestet, sive dimiserit, sive redeundi animum retineat, sive abjeceat; ideoque debeat ab Episcopo, tamquam apostata, carceribus mancipari, exindeque suis Superioribus tradi corripiendus; quemadmodum pergit citatus Ferrarius num. 26. In praxi communiter accipiuntur, & tractantur ut veri apostatæ, qui extra claustra sine Superiorum licentia, habitu etiam retento, & cum animo redeundi ad Religionem vagantur. Non idcirco tamen Episcopus æquitatem exuere debet erga illos Regulares, qui, ut se ab immoderata Superioris localis severitate subtrahant, ad suum Prælatum superiorem confugiunt, & in diocesi non consistentes, arrepto insistunt itineri, ut tandem ad eum locum pertingant, in quo superior oppressionis vindex commoratur, si enim hi carceribus includerentur, & Religioni restituerentur, hoc reverà esset afflictionem addere afflictio, oppressioni vires subministrare, atque injustitiæ se adiutorem præbere; veluti scitè perpendit idem Auctor præinducto loco n. 29. & seq. Nec, ad hujusmodi notam declinandam, satis esset in excusationem affer-

re, justitiam administrari; dum recursus, qui nullo innituntur fundamento, vel qui absque legitima causa interponuntur, quemadmodum Nos quoque superius inuimus; hanc enim quaestionem assumere, non pertinet ad Ordinarium, cujus diocesim Regularis pertransit, sed spectat ad Superiorem, ad quem provocavit; cujus pariter erit quoque cognoscere, quantum insit ponderis eorum excusationibus, de quibus supra dicebamus, qui ajuat, se utique à Religione recessisse, sed ut alteri nomen darent, vel vagatos quidem fuisse, sed Regulari habitu retento, & fixam semper animo gerentes redeundi sententiam. Hic igitur Superior harum omnium causarum pondus expendet, eas discernendo, quæ quamvis in foro conscientia valere possint, attamen in foro externo viribus planè omnibus destituuntur; ac etiam diligenter perpendet, an proprii forsàn Ordinis Constitutiones, à Summis Pontificibus confirmatæ, apostasiæ reum, ejusque poenis obnoxium decernant Religiosum, qui propriam Religionem deserit, etiam ad hoc, ut se in aliam recipiat, non expectata venia Prælati, qui solemnia illius Professionis vota excepit. Facti hujus speciem ex Constitutionibus Apostolicis expendunt, quoad Societatem Jesu, Castropalaus de voto Religiosæ obedientia disp. 4. punct. 16. n. 7. quoad Congregationem verò Clericorum Regularium S. Pauli, Rotarius in sua Theologia moralis Regularium tom. 1. lib. 3. c. 3. punct. 4. num. 8. Id autem minime admittit Episcopo jus facultatemque carceribus mancipandi, & Superioribus suis tradendi, eum Regularem, qui in sua diocesi moram trahit extra claustra, sive abjecto; sive retento habitu, quidquid tandem causæ per ipsum afferatur ad arreptam fugam vel apostasiam

siam vindicandam, excepto mox indicato casu, quo Regularis, ut se ab illatis injuriis, ac vexationibus redimat, recta per dioecesim transit, ut ad locum perveniat, in quo Superior suus commoratur.

XV. A fugitivis & apostatis progredietur sermo ad Regulares à Religione expulsos tamquam incorrigibiles; de quibus plura edixit, statuitque Apostolica Sedes Tempore Summi Pontificis Pii IV. ejusque auctoritate, Congregatio Concilii nonnulla evulgavit Decreta, quæ Procuratoribus Generalibus Ordinum fuerunt intimata, in quibus constitutum fuit, ut si qui fortè Religiosi malè morati, & desperatæ emendationis, in Religionibus invenirentur, acrioribus poenis à suis superioribus plecti deberent, claustrali etiam cohiberentur carcere, nullatenus tamen à Religione expellerentur; eaque Decreta innixa fuerunt sententiæ veterum Juris Canonici Interpretum, quos latè recensuit Fagnanus in c. *Ne Religiosi*, n. 37. & 38. de Regularibus, ubi omnia colligens, quæ à sacerdotum Canonum Glossatoribus scripta fuerunt, in hæc concludit: „Ex quibus patet, Jura „loquentia de expulsionem Regularium, „non esse accipienda de expulsionem à „monasterio, seu ab Ordine, ita ut „in sæculo vivant, sed è communio- „ne, & commercio aliorum Regularium tantum.” Uno verbo tunc id tantummodo actum est, ut præcaveretur periculum, ne Religiosus nequam & incorrigibilis alios inficeret, ipsum carceribus inclusum à cæterorum Religiosorum consuetudine segregando, absque eo quod extra Religionem, & claustra expelleretur, in longè deterius tum propriæ salutis discrimen, tum, & aliorum complurium, eum quibus in sæculo manens versari posset.

XVI. Hujusmodi Decretum non arrisit, nec arridere poterat Ordinum Regularium Procuratoribus; neque enim negari potest, in maximum vergeri incommodum, unum; pluresve Religiosos ad longum, & indefinitum tempus carceribus mancipatos detinere, & ministros semper paratos habere, addictosque spiritualibus, & temporalibus hujusmodi inclusorum indigentis, quorum gravia crimina spem omnem emendationis adimunt. Itaque experientia compertum est, semper urgere periculum, ne carcere detenti in desperationem ruant; aut contra; ne Superiores locales consilium capiant, apertum ipsis ad fugam aditum relinquendi, ut se tandem tot incommodis, ac perturbationibus expediant. Quapropter cum Procuratores Generales tempore Urbani VIII. novas preces exhibuissent, ipso concedente, & approbante Pontifice, habita fuit anno 1624. Congregatio Concilii, in qua decretum fuit, ut incorrigibiles à Religionibus, sententia definitiva edita, expellerentur; quemadmodum videre est penes Fagnanum in cit. cap. *Ne Religiosi*, n. 52. & seq. de Regularibus. ubi sub. num. 56. testatur, omnium suffragia in hanc sententiam convenisse. Cumque iterum eadem quæstio sub Innocentio XII. anno 1693, in sacra Concilii Congregatione proposita, & discussa fuisset; id maximè urgentibus Procuratoribus Generalibus Ordinum, obeas causas, atque rationes, quas inferius recensimus, rescriptum prodiit, retinendum omnino esse morem ejiciendi incorrigibiles ab Ordine, & Religione, veluti sacris Canonibus, & Patrum auctoritati conformem, hoc est præfinitæ à Sanctis Monasticorum Ordinum Fundatoribus methodo omnino consentaneum: *Firmis, ac in suo robore semper manentibus prædictis Decretis*

tis de apostatis (hæc autem sunt Decreta anno 1624. evulgata) *etiam secundum eam partem, ubi agitur de ejectis, & ejiciendis, tamquam sacris canonibus, & communiore Sanctorum Patrum menti conformibus.*

XVII. In Decretali Innocentii III. Cum ad Monasterium, de statu Monachorum, perspicuis verbis indicatur expulsio professi, qui à damnata rerum proprietate divelli non potest: *Si vero post hoc proprietatem aliquam fuerit deprehensus habere, regulari monitione præmissa, de monasterio expellatur, nec recipiatur ulterius, nisi poeniteat secundum monasticam disciplinam.* Non admodum absimili dicendi forma usus est Honorius III. in Decretali *Ea quæ, eodem tit. Ovem morbidam ejiciant ab ovili, ne inficiat sanas oves.* Septem in Regula S. Benedicti indignantur agendi rationes, quibus aberrantes Monachi ad rectum iter reducantur, & compellantur, quemadmodum videre est apud Smaragdum, Bernardum Cassinensem, Boerium, Ostiensem, Turrecrematam, & specialiter apud Haestenum part. 2. tract. 4. *Disquisit. monast. lib. 8. disquisit. 6.* Earum autem novissima est ejectio à monasterio: Quod si nec isto modo sanatus fuerit, tunc jam utatur Abbas ferro abscisionis, ut ait „Apostolus: Auferte malum ex vobis.” De hac ipsa expulsionem disserit Fructuosus Episcopus cap. 8. 2. *Si se corripere non permiserint, foras proficiantur;* & cap. 14. de eo, qui licet carceri inclusus, in sua pervicacia obfirmatur, & insordescit, ita statuit: *In collationem deductus exuatur monasterii vestibus, & induatur, quas olim adduxerat, secularibus, & cum confustionis nota à monasterio expellatur.* Commemorat quoque hunc morem, veluti suo ævo vigentem, Isidorus Pelusiota lib. 1. epist. 318. „E

„Fratrum tranquillitate foras ablegatur, ne tumidus fluctus, ac vertiginis, placidis & quietis ipsorum moribus excitet. Nam hoc quoque lex nobis sub parabola cortice præscribit, cum eos, qui lepra laborant, extra castra emittit.” Quæ omnia evincunt, quam verum sit, quod in supra scriptis verbis Decretorum anni 1693. indicatur; ejectionem nimirum eorum, quorum emendationis nulla est spes, reliqua sacris canonibus congruere, & veteribus monasticis institutis. S. Tomas quodlibet. 12. art. 36. quæstionem proponit: *Utrum aliquis Religiosus expelli debeat propter peccatum de Religione;* respondetque, tunc demum hujusmodi expulsionis poenæ locum fieri, cum jam nullus sperandæ correctionis locus relinquatur: *Non debet Religio infligere talem poenam, quandiu vult corrigi; quoniam, sicut est excommunicatio in Ecclesia, ita est expulsio à Religione; & ideo dicendum, quod nullus est, nisi propter contumaciam, expellendus, sed est sequestrandus in carcere, vel alio modo.* Ita quoque disserit S. Bonaventura circa Regulam S. Francisci quæst. 14. Et quamvis post prædicta quoque Romanorum Pontificum Decreta, Van-Espen in suo *Jure Ecclesiastico part. 1. tit. 27. cap. 7. num. 10.* addubitet, num hujusmodi ejectionis disciplina nostris hisce temporibus, vel saltem suis regionibus conveniat: *multum dubito, num moribus nostris hæc congruant;* nemo tamen unus est, qui rem ad justam & æquam normam expendens, eorum audaciam non improbet, qui reprobandam censet incorrigibilium ejectionem, postquam eadem tam perspicue ab Apostolica Sede in suis Decretis comprobata fuit, atque præscripta. Addantur Gonzalez in cap. *Ne Religiosi*, n. 5. de Regularibus; Tamburinus de *Jure*

re Abbatum tom. 3. disp. 8. quæst. 7. Hæftenus cit. disquisit. 8. Riciulus de jure personarum extra Ecclesiam gremium existentium lib. 8. cap. 10. n. 6. & seq. Giballinus in suo Tractatu de Clausura Regulari disquis. 2. cap. 4. §. 8. & §. 11. n. 57. ubi, postquam eorum recensuit sententiam, qui expulsionem Monachorum à Religione, & Monasterio se infensos exhibent, hæc habet: „Perstantum tamen est in communissima cæterorum omnium sententia, quos singillatim recensere nihil attinet, & quam usu constanti, atque auctoritate §. 8. cit. satis superque stabilimus, quam etiam apertissima ratio demonstrat, cum, & bonum commune totius corporis, unius membri abscissione sæpè curandum sit, & Religionis integritas ac sanctitas, ejusmodi strumarum resecatione servanda.

XVIII. Constabilito autem hoc primo capite de expulsionem incorrigibilium à Religione, in Congregationibus habitis sub Pontificatu Urbani VIII. progressus factus est ad alia duo capita: quorum primum erat de iis, quæ antea concurrere, & probari deberent, ad hoc ut Religiosus posset incorrigibilis pronuntiari, exindeque à Religione expelli; alterum de agendi ratione, quæ cum ejusmodi ejectis servanda foret. Qui enim contrariam ejectioni sententiam imberant, liberè asserebant, ejectionibus in usum revocatis, & amplam aperiri viam invidiæ, malevolentiæ; improboque alicujus Superioris Regularis animo, ut infensum sibi Religiosum à Religione impunè ejicere valeret, & simul, omni subtracto fræno ejectorum libidini fore, ut illi in deterius semper ruerent, verique filii perditionis efficerentur. Ad occurrendum propterea priori incommodo, in Decretis Congregatio-

nis Concilii anni 1624. ab eodem Pontifice, uti sæpè monuimus, confirmatis, cautum fuit, ut is Religiosus incorrigibilis censeretur, ad effectum procedendi ad illius ejectionem, qui planè omnibus notatus esset improbitatis characteribus, quos Jus Canonicum recenset atque requirit, ut quis incorrigibilis dici valeat: „Ut in posterum à Religionibus nullus legitime professus ejici possit, nisi sit verè incorrigibilis; verè autem incorrigibilis minimè censeatur, nisi concurrant ea omnia, quæ ad hoc ex Juris communis dispositione requiruntur, sublati hac in parte statuti, constitutionibus cujusque Religionis, & Ordinis, etiam à Sede Apostolica approbati, & confirmati.” Nec satis id Congregationi fuit; sed voluit insuper, ut ad constituendum reum inemendabilem deberet præterea carceribus in jejuniis, & penitentia per integrum annum mancipari; quo demùm evoluta, nisi resipisset, sed obfirmata malitia pervicax deprehenderetur, tunc denique à Religione procul abiceretur. „Ne contagione pestifera plurimos perdat, tamquam pecus morbida, ac membrum putre, ejici tandem possit;” edixitque demùm, ut ejectionis sententia à Superiore generali Ordinis, adhibitis in consilium sex ex gravioribus Patribus, in Capitulis, seu Congregationibus Generalibus designandis, pronuntiaretur.

XIX. Jam verò sequenti anno 1625. instante Cardinali de Lugo Protectore Ordinis Beatæ Mariæ de Mercede, Redemptionis Captivorum, proposito, discussa, & declarata fuerunt nonnulla dubia, ad majorum præcedentium Decretorum elucidationem tendentia. Congregationis resolutiones, super iis editæ, impressæ leguntur penes Pasqualigum super contro-

ver-

versis Laureti de Franchis num. 1083. pag. 302. At majoris momenti sunt Decreta ab eadem Congregatione: sedente Innocentio XII. eoque, uti dictum est, approbante, sub annum 1693. evulgata, in quibus, instantibus Procuratoribus Generalibus Ordinum Regularium, & conquerentibus; grave nimis Religioni esse, per integrum anni spatium reos carceribus addictos habere, remque nimis protrahi, si ad incorrigibiles à Religione expellendos, Prælati Generalis sententia expectanda esset; annalis carcer in penitentia; & jejuniis, statutus in Decreto Urbani VIII. ad sex menses contractus fuit; & Provincialibus, in designata cuique Provincia, tributa fuit facultas ejiciendi à Religione incorrigibiles, consultis tamen, & assentientibus sex aliis ex eadem Provincia Religiosis, designandis in Congregatione Provinciali, & confirmandis à Superiore generali; cui etiam reservata fuit auctoritas ad examen revocandi, & confirmandi, aut infirmandi ejectionis sententias à Provincialibus, juxta præscriptam methodum, pronuntiatas; salvo tamen jure Apostolicæ Sedis, & auctoritate ejusdem Congregationis Concilii, quotiescumque ejectionis ad ipsam mallet recurrere, seu provocare, quemadmodum mox infra docebitur. Et quia in conficiendis processibus super criminibus plures sæpè occurrebant difficultates, opportunè super hoc etiam decretum est, ut scilicet validi ac legitimi censerentur processus, qui in unoquoque Ordine, vel Religione, ad normam illius Regularum, Constitutionum, praxis & consuetudinis, confecti fuissent. Porro ad absolvendam, exequendamque incorrigibilium ejectionem, nonnulla Indulta facillioris & expeditioris methodi, nihil tamen immutata rei subs-

tantia, à Pontificibus Successoribus concessa ferentur quibusdam Religionibus; videlicet Fratibus Minoribus de Observantia à Benedicto XIII. die 6. Decembris 1729. Capuccinis, & Minoribus Conventualibus à Clemente XII. 5. Februarii 1739. nostrum autem non est nunc hujusmodi Indultorum tenorem ad examen revocare, sicuti nec enotare innumeris quæstiones ab Auctoribus excitatas super intelligentia Decretorum Urbani VIII. & Innocentii XII. quæ enim hæcenus adducta sunt, eo tantum consilio protulimus, ut primum illud caput illustraretur, quod respicit incorrigibilitatem, ex qua fit ejectionis locus.

XX. Secundum nunc sequitur caput, quo præscribitur agendi ratio erga ejectos servanda non solum à Religione, ex qua expulsi fuerunt, sed etiam ab Episcopo, in cujus dioecesi domicilium fortè statuerunt. Theologi æquè, ac Canonistæ, pluribus disputant, an ejecti à Religiosis Ordinibus obstricti maneant substantialibus Religiosæ Professionis votis, nimirum castitatis, paupertatis, & obedientiæ; & reliquis etiam votis nonnullorum Ordinum Instituto adnexis, cujusmodi est votum perpetui quadragesimalis victus quoad Fratres Minimos S. Francisci de Paula, & alterum quoad Fratres B. Mariæ de Mercede, Redemptionis Captivorum, videlicet se in pignus dedendi, ut inopes Christifideles captivos redimant. Ulterius deinde progredientes, inquirunt, an expulsi dioecetano Episcopo parere debeant; cum nec ullam ipsi unquam sponderint obedientiam, neo ab ea eximantur, quam suis Superioribus Regularibus preceperunt; item posito, quod Episcopus jus aliquod in eos nanciscatur, an possit de sententia ejectionis à Religione in ipsos lata cognoscere; præ-

præterea, nūm Religio, post latam hujusmodi sententiam ejecti reditum curare teneatur; denique, num habitis resipiscentiæ argumentis, ipsum Religio recipere teneatur. Navarrus quippè in *Comment. 2. de Regularibus n. 36.* tuetur, superius indicatam Decretalem, *Ne Religiosi, de Regularibus*, eos minimè afficere, qui justè, & per definitivam sententiam ejecti fuerunt. Et quidem Summi Pontifices hæud destiterunt excitatas hujusmodi quæstiones per organum sacrarum Congregationum enodare ac definire, simulque Episcopis facilem sternere & indigitare viam, cui insistant, ne ab ejectis, eorum dioceses incolentibus, assiduis sollicitudinibus fatigentur. Decretis anni 1624. cautum legimus, à Superioribus Regularibus nuntiandam esse Episcopo sententiam editam expulsionis alicujus à Religione: „Illicò expulsionis sententiam, eidem Ordinario notificare teneatur:” idque solummodò, ut ipsam perspectam habeat, nullatenus verò ut possit de illius justitia, aut injustitia cognoscere; hoc quippè, ut præmonuimus, est Sanctæ Sedis reservatam, juxta Decreta anni 1693. „Salva semper Sanctæ Sedis, sacræ Congregationis Concilii, in casu recursus & appellationis, auctoritate.” Vetitum quidem est expulsis, habitum Religionis induere; at, quousque extra claustra commorantur, uti debent Clericali habitu, Ordinarii loci jurisdictioni subesse, & mandatis obsequi: „Sic verò ejecti (pergunt Decreta anni 1624.) quamdiu non redierint ad Religionem, in habitu Clericali incedant, atque Ordinarii loci jurisdictioni, & obedientiæ subsint;” quod nullatenus obtineri posset, nisi ejectionis sententia Ordinatio esset perspecta, veluti superius notatum est, & ipsa subdunt Decreta.

Insuper hujusmodi extorres, quousque extra Religionem manent, ab exercitio Ordinum in Religione susceptorum perpetua suspensione interduntur, quam loci Ordinarius nec relaxare, nec moderari valeat; „Item, „ut ejecti, extra Religionem degentes, „sint perpetuò suspensi ab exercitio „Ordinum, sublata Ordinariis locorum „facultate dictam suspensionem relaxandi, aut moderandi.” Et Fagnanus in *cap. Ne Religiosi, num. 11. de Regularibus*, testatur, se auctorem Congregationi fuisse, ut in citatis Decretis præfatam suspensionem apponeret: *Unde nobis suggerentibus, in Decretis de Regularibus apostatis, & ejectis, appositum fuit illud caput, ut ejecti, extra Religionem degentes, sint perpetuò suspensi ab exercitio Ordinum.* Denique ex iisdem Decretis anni 1624 omnis conticescit disputatio, an etiam post legitimam ejectionis sententiam, Religio reditum expulsi urgeat, ipsumque reducem excipere debeat, quotiescumque Ordinarius, in cujus diocesi domicilium habuit, fidem faciat de ejusdem probata vivendi ratione, emendatisque, & ad virtutem compositis moribus, quorum certas habeat, & validas probationes: „Ac postremò „esse innovandam, & suæ Beatitudinis auctoritate innovat Constitutionem felic. rec. Gregorii IX. relatam „in cap. final. de Regular. ac propterea declarat, eam Constitutionem „in iis quoque vindicare sibi locum, „servandamque esse, qui justè, definitivæque, ac juris ordine servato, „expulsi fuerint; dummodo tamen „in expulsis hujusmodi subsit spes „evidens emendationis, ex litteris saltem testimonialibus Ordinarii, cujus „conscientiam in his litteris concedendis sacra Congregatio serio oneravit.” Ne verò Ordinarii, quod per-

pertinet ad concedendas præfatas testificationes, nimia angantur sollicitudine, non abs re erit monere ejectos, etiam post latam in eos expulsionis sententiam, tum substantialibus Religionis, tum cæteris sui Ordinis peculiaribus votis indubiè obstringit; ita tamen, ut castitatis quidem votum sine exceptione ab eisdem sit custodiendum, reliqua verò paupertatis, obedientiæ, & si quæ alia eorum Professioni adnexa sint vota moderationem quamdam in ipso usu, & praxi patiantur. Neque enim ab ejecto requiri potest summa illa paupertas, cujuscumque proprietatis nescia, quam cæteroquin, in claustris manens, servare debuisset, cum ea sibi comparare debeat quibus vitam tolerare possit; sicuti nec obedientia proprio Superiori Regulari exhibenda, cum is eum à Religiosorum cætu, & societate depulerit. Id autem longè potiori jure affirmare licet de reliquis alicui Religioso Instituto peculiaribus votis, licet in Professione nuncupatis, quorum scilicet vis, quoad expulsos à Religione, quodammodo suspensa remanet. Hæc omnia rectè discussa & explanata videre licet, ad terminos Juris communis, à Gibalino in *cit. Tractatu de Clausura Regulari disp. 2. c. 4. §. 14. consecrar. 8. & seq.* ad normam verò Decretorum Urbani, & Innocentii, exposita à Ferrari in *sua Bibliotheca Canonica verb. Ejicere, n. 49. & seq.* Quocirca nimii rigoris, ac fortè etiam injustitiæ argueretur Ordinarius ille, qui testimonium emendatæ vitæ, reditusque ad bonam frugem, denegaret ejecto, propterea quòd eum non deprehendisset, quidquid ipsius Ordinis Constitutionibus cavetur, ejectionis tempore exactè servantem. Satis enim ipsi esse debet, si inculpate vitam duxit, si poenitentiae signa dedit, re-

motus à sæculo, modestus, ac pietatis & misericordiæ spiritualis & temporalis operibus deditus; uno verbo, si manifesta & tuta emendationis, ac resipiscentiæ argumenta præsetulit.

XXI. Antequam recensita Decreta anni 1624. evulgarentur, in Provinciali Limana Synodo coacta ann. 1583. sancitum fuerat, ut Regulares Sacerdotes, è Religione ejecti, ab omni prorsus Ecclesiastico ministerio per Episcopos prohiberentur, multoque magis ne ad cujuscumque Beneficii Ecclesiastici assecutionem admitterentur. Publicatis autem prædicto ann. 1624. Decretis Urbani VIII. cum nonnulli è Societate Jesu Religiosi, post nuncupata tria simplicia castitatis, paupertatis, & obedientiæ vota, ab ea dimissi reperirentur, non defuit qui contenderet, hos pro ejectis omninò habendos, ideoque à susceptorum Ordinum exercitio suspensos, & tamquam inhabiles ab Ecclesiasticis muneribus obeundis, & beneficiis assequendis, procul arcendos. Quæstionem hanc attingere noluit Archiepiscopus; sed in Relatione status suæ Ecclesiæ eandem detulit ad sacram Concilii Congregationem, quæ die 11. Februarii 1662. hunc in modum rescripsit: „Congregatio Concilii respondit, Religiosos Societatis, post tria vota simplicia dumtaxat vigore privilegiorum ejusdem Societatis, dimissos, non comprehendendi in Constitutione Urbani VIII. de apostatis, & ejectis.”

XXII. Perspectum cuique est, Clericos Regulares Societatis Jesu, exacto probationis tempore, nequaquam se Religioni obstringere solemnibus castitatis, paupertatis, & obedientiæ votis, quemadmodum in cæteris Religiosis Ordinibus observatur; sed emitti ab iis simplicia quædam casti-

titatis, paupertatis, & obedientiæ vota, quibus addicuntur ipsi quidem Religioni, adeo ut abscedere nequeant, nec gradum respicere à Superioribus sibi designatum, sive ad solemnem Professionem, sive ad conditionem Coadjutorum advocentur; sicuti nec ad aliam Religionem transire, licet strictoris observantiæ, Carthusiana tantummodò excepta; uti videre est in Constitutione Gregorii XIII. cui initium: *Decet Romanum Pontificem*, quæque in forma specifica confirmata fuit à Clemente XI. per suam incipientem: *Sacri Apostolatus*, quæ n. 264. relata est in part. 2. tom. 11. *Bullarii novi Romani*, ex quarum etiam Constitutionum lege, ad legitimum, validumque reddendum hujusmodi transitum, summi Pontificis, vel Præpositi Generalis facultas requiritur; at integrum adhuc est Religioni eosdem dimittere, votisque nuncupatis exsolvere. In Instituti formula, summo Pontifici Julio III. anno 1550. oblata, & ab ipso confirmata per Apostolicas litteras, incipientes: *Exposcit debitum*, habetur, Coadjutores formatos, & Scholasticos, à Societate approbatos, vota vovere simplicia, sed quibus teneantur, quamdiu Præpositus Generalis in Societate eos retinendos esse censuerit. Tempore summi Pontificis Sixti V. propugnatum aliqui, eos, qui simplicia vota miserant, dimitti non posse, nisi servata ordinarii iudicii forma. Verum Gregorius XIV. in sua Constitutione anno 1591. edita, cujus initium *Ecclesie Catholice*, statuit, nihil innovandum esse, & præfatos Religiosos, nullo confecto processu, nullaque servata iudicii forma, dimitti posse: „Sola facti veritate, inspecta, culpæ, vel rationabilis causæ tantum ratione habita, ac personarum, aliarumque circumstantiarum, quarum consideratio sit cum

„charitate & prudentia conjuncta.“ Quapropter in quinta Congregatione Generali Societatis, habita anno 1593. decreto 58. declaratum fuit, ad Instituti substantiam pertinere id quod sequitur, nempe non esse necessarium, ut in dimittendo forma judicialis servetur. Proindeque: si in dimissione Clerici, seu Presbyteri Societatis Jesu, judicialis forma non servatur, si de illius, qui dimittitur, incorrigibilitate non disputatur, si dimissionis causa plerumquæ ex eo desumitur, quod Religiosus minimè valeat inceptum curriculum laudabiliter persequi, & ad Societatis Institutum vitam exigere; jure optimo à Congregatione Concilii declaratum fuit, pœnalia, quæ supra diximus, Decreta, in apostatas, & ejectos lata, eum non afficere, qui prædicto modo jubetur à Societate abire; adeoque hunc ad ministeria, & Beneficia Ecclesiastica obeunda, & assequenda idoneum fuisse; cujusmodi declaratio apposita quoque fuerat in decreto 30. nonæ Congregationis Generalis ejusdem Societatis Jesu, coactæ anno 1650. ubi ipsius Societatis nomine declaratum fuit, quantum ad ipsam attineret, nihil obstare iis, qui post simplicia vota ex eadem dimissi fuissent, quominus Ecclesiastica Beneficia, & officia assequi possent, si ceteroquin digni, & ad ea obtinenda idonei dignoscerentur.

XXIII. Illud autem quandoquæ obstat prædictis Religiosis à Societate Jesu ea ratione dimissis, quod dum in eadem versabantur, sacris Ordinibus initiati fuerint, non ratione Patrimonii, aut Beneficii Ecclesiastici, quo potirentur, sed ad titulum Religiosæ paupertatis; subinde enim dimissi, nullumque Patrimonium, vel Beneficium obtinentes, hoc solo nomine suspensioni fiunt obnoxii; id quod aliquando vexationem intulit ejusdem

So-

Societatis Superioribus, cum non defuerit, qui eos in iudicium provocaret, contendens, sibi annuam præstationem à Societate constituendam esse, propterea quod nec ipse haberet unde vitam tolerare posset, & nimis grave illi esset perpetua suspensione submoveri ab exercitio Ordinum, quibus fuerat insignitus in ipsa Religione; quæ si eum dimisit, id minimè certè factum, quia ipse gravioris criminis reus, aut incorrigibilis iudicatus fuerit.

XXIV. Sanè Tridentinum Concilium sess. 21. cap. 2. de reform. vetat, Clericum quemlibet secularem, Beneficium, vel Patrimonium non habentem, ad Ordines promoveri; & S. Pius V. Pontifex in sua Constitutione 75. incipiente *Romanus Pontifex*, Bullar. tom. 2. declaravit, Concilii statutum extendi quoque ad Religiosos, qui antequam Professionem emitant, ad sacros Ordines promoveri velint. Hoc itaque retento themate, prohibebantur Patres Societatis, suos Religiosos, post vota simplicia, offerre sacris Ordinibus initiandos, quotiescumque Beneficium, vel Patrimonium non possiderent. Verum Gregorius XIII. illos hoc speciali doravit privilegio, ut ipsorum Religiosi, post tria simplicia vota, & ante emissam solemnem Professionem, possent ad sacros Ordines promoveri, quamvis omni Patrimonio, & Beneficio destituerentur; veluti abundè demonstrant *The-saurus de pœnis Ecclesiasticis part. 2. c. 11. sub n. 5. §. Limita ut non procedat*. Sanctarell. *variar. Resol. part. 1. q. 49. à n. 5. ad n. 12.* Sanchez *Consil. moral. lib. 7. c. 1. dub. 35. num. 12.* Pirhing. *ad lib. 1. Decretal. tit. 11. sect. 1. n. 75.* Barbosa *ad c. 2. sess. 21. n. 5. et 6.* Gallemart in *remissionibus ad idem cap. 2.* Pasqualig. *ad Laurent. de Franchis part. 1. n. 352. Tom. II.*

Rignat. *ad Regul. 24. Cancellaria §. 5. num. 169. & seq.*

XXV. Quod itaque pertinet ad annuam præstationem, quæ contendebatur à Societate persolvenda ei, qui sacris Ordinibus initiatus dimitteretur, nec habens unde viveret, ideò suspensio illigatus remaneret; difficultatis summa potissimum constituebatur in quadam pollicitatione, quæ à Societate facta ponebatur, alendi nempe ad Ordines promotos; cum eos dimitti contigisset. Dum Nos ipsi, in minoribus constituti, officio Secretarii Congregationis Concilii fungeremur, hujusmodi petitionem quidam proposuit, qui Ordinibus insignitus, deinde à Societate dimissus fuerat; disceptatumque de ea fuit die 28. Februarii 1721. in causa *Neapolitana Congruæ*, uti videre est tom. 2. *The-sauri Resolutionum*. Et quamvis rejecta fuerit petitio, eo potissimum nomine, quod auctor à suo Regulari Superiori facultatem ascendendi ad sacros Ordines subriperat, falsò asserens, se antequam Religioni nomen daret, ad titulum Patrimonii fuisse prima Tonsura initiatum; pro eo tamen quod pertinet ad præsuppositam illam oblationem à Societate factam, cum Nos in sacram Congregationem authentica attulissemus Regesta, ostendentes, certum haudquam esse, ejusmodi pollicitationem ab eo prodississe, qui legitima ad id facultate polleret, vel si jure facta, acceptam eam fuisse ab eo, cui eundem acceptandæ inesset auctoritas; vel denique, si jure facta fuerat, & acceptata, eandem vim suam non amisisset postsuperius indicatum Gregorii XIII. privilegium, siquidem illa exhibita ponebatur sub Pontificatu S. Pii V. cum scilicet Patres Societatis Piana obstringebantur lege de non promovendis ad sacros Ordines Religiosis non professis,

Q

ni-